

Monitoring kvality pitnej vody v okresoch Poprad, Kežmarok a Levoča v roku 2021

V zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov, vykonáva Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov určenej na ľudskú spotrebu na účely preukázania jej zdravotnej bezpečnosti a získania informácií o jej kvalite.

Ide o systém odberu a vyšetovania vzoriek vody zo spotrebísk verejných vodovodov v územnom obvode RÚVZ so sídlom Poprade, čiže v okresoch Poprad, Kežmarok a Levoča. Rozsah ukazovateľov kvality pitnej vody je stanovený citovaným nariadením vlády, pričom sa rozlišuje kontrolný a preverovací monitoring.

Pri **kontrolnom monitoringu** sa vyšetrujú ukazovatele v rozsahu minimálneho rozboru vody, ktorý tvoria:

- 12 mikrobiologických a biologických ukazovateľov
- 15 fyzikálnych a chemických ukazovateľov

Pri **preverovacom monitoringu** sa vyšetrujú ukazovatele kvality v rozsahu úplného rozboru vody, ktorý tvoria:

- 12 mikrobiologických a biologických ukazovateľov
- 33 fyzikálnych a chemických ukazovateľov

Pracovníci RÚVZ so sídlom v Poprade vykonávajú monitorovanie kvality pitnej vody odberom vzoriek na jednotlivých spotrebiskách verejných vodovodov podľa plánu odberov vzoriek vypracovaného na každý kalendárny rok. Počet odobratých vzoriek vody závisí od počtu zásobovaných obyvateľov. **Plán odberov je zostavený tak, aby bola odberom a následným laboratórnym vyšetrením zistená kvalita vody na každom spotrebisku verejných vodovodov.**

Okrem toho sa vykonáva **štátny zdravotný dozor** nad kvalitou pitnej vody, pri ktorom sa odoberajú vzorky vody cielene na vybratých rizikových lokalitách, alebo na základe podnetov spotrebiteľov na zhoršenie kvality vody. V rámci **platených služieb** sa vyšetrujú vzorky vody fyzickým a právnickým osobám na základe objednávky podľa platného cenníka.

Prevádzkovatelia verejných vodovodov zabezpečujú priebežné vyšetovanie kvality pitnej vody podľa systému prevádzkovej kontroly.

Obyvatelia, ktorí nie sú zásobovaní z verejných vodovodov a na zásobovanie pitnou vodou využívajú **vlastné vodné zdroje, domové studne, resp. pramene, sa sami musia starať o technický stav zdroja**, jeho ochranu, druh a spôsob prípadnej dezinfekcie, ako aj o kvalitu vody. Pre umiestnenie, zriadenie, technický stav, kontrolu a dezinfekciu studní platí STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania pitnou vodou.

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Poprade je na verejný vodovod v okrese Poprad napojených 96,51 % obyvateľov, v okrese Levoča 87,97 % a najnižší podiel napojených obyvateľov je v okrese Kežmarok 80,35 %. V okrese Poprad majú vybudovanú verejnú vodovodnú distribučnú sieť už všetky obce a mestá. V okrese Kežmarok nemá vybudovaný verejný vodovod 10 obcí z celkového počtu 42 a v okrese Levoča doposiaľ nie je napojených na verejný vodovod 8 obcí z celkového počtu 33. Najvýznamnejším verejným vodovodom je **Popradský skupinový vodovod**, ktorý zásobuje v okrese Poprad cca 81 000 obyvateľov, v okrese Kežmarok cca 10 000 obyvateľov, v okrese Levoča cca 12 500 obyvateľov a Belánsky skupinový vodovod, ktorý v okresoch Poprad a Kežmarok zásobuje cca 13 000 obyvateľov. Prevádzkovateľom týchto veľkých distribučných sietí je Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Poprad.

V okrese Kežmarok sú prevádzkované 2 vodovody bez dezinfekcie, a to Belánsky skupinový vodovod (údaj o počte zásobovaných obyvateľov vid' hore) a vodovod Lendak zásobujúci 4 979 obyvateľov. Na dezinfekciu ostatných vodovodov sa používajú chlórové technológie s dezinfekčným prostriedkom chlórnanom sodným.

Vo všetkých 3 okresoch sa na hromadné zásobovanie využívajú hlavne podzemné zdroje vody. Z povrchových zdrojov (potokov) sú zásobovaní obyvatelia častí mesta Vysoké Tatry (Štrbské Pleso, Starý Smokovec, Tatranská Lomnica), obcí Tatranská Javorina a Ždiar, častí mesta Kežmarok a obcí Stráne pod Tatrami a Mlynčeky.

V roku 2021 boli orgánu verejného zdravotníctva nahlásené a riešené len krátkodobé odstávky vodovodov z dôvodu zistených porúch na vodovodnej sieti. Po vykonaných opravách bola prevádzka verejných vodovodov plynule obnovená.

V roku 2021 neboli na RÚVZ so sídlom v Poprade doručené ani oznámené podnety na kvalitu pitnej vody.

RÚVZ so sídlom v Poprade neudelil v roku 2021 výnimky na používanie vody v svojom územnom obvode, ktoré by nespĺňali hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

V územnom obvode RÚVZ Poprad v roku 2021 pracovníci neodoberali vzorky pitnej vody z verejných studní, iba zo súkromných studní v rámci platených služieb.

V priebehu roka boli odoberané vzorky pitnej vody v rámci monitoringu a štátneho zdravotného dozoru podľa ročného plánu odberov vzoriek.

Výrazný podiel vzoriek vyšetrených v rámci ŠZD a monitoringu, ktoré nevyhoveli požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., bol spôsobený u väčšiny vzoriek miernym prekročením hodnôt mikrobiologických ukazovateľov a nedodržaním hodnôt v ukazovateli železo a nepredstavoval ohrozenie zdravia konzumentov.

Na zabezpečenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody z vodných zdrojov a distribučných sietí boli prerokované časové harmonogramy odberov vzoriek medzi vodárenskými spoločnosťami a RÚVZ Poprad, ako aj rozsah a početnosť kvalitatívnych vyšetrení. Výsledky laboratórnych rozborov jednotliví prevádzkovatelia zasielali priebežne počas celého roka na RÚVZ Poprad. Z výsledkov vyplýva, že najčastejšie boli sporadicky prekračované ukazovatele kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C, železo a mangán. Výrazné rozdiely medzi prevádzkovou kontrolou vykonávanou prevádzkovateľmi vodovodov a monitoringom vykonávaným RÚVZ Poprad neboli v roku 2021 zistené.

V roku 2021 nebola evidovaná žiadna epidémia, výskyt infekčných ochorení a neboli hlásené ochorenia v dôsledku požívania nevyhovujúcej pitnej vody.

Prevádzkovatelia väčšiny verejných vodovodov v okresoch Poprad, Kežmarok a Levoča priebežne zasielajú na RÚVZ Poprad protokoly s laboratórnymi výsledkami vzoriek vody vyšetrených v rámci prevádzkovej kontroly. Výsledky laboratórnych rozborov predkladané prevádzkovateľom sú vyhodnocované a porovnávané s výsledkami získanými z monitoringu pitných vôd a so zisteniami v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru.

RÚVZ: Poprad
Okres: Poprad

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov za rok 2021

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Batizovce	2 587	2 528	99,72
Gánovce	1 394	1 394	100,00
Gerlachov	868	868	100,00
Hozelec	786	786	100,00
Hôrka	2 122	2 107	99,29
Hranovnica	3 206	2 498	77,92
Jánovce	1 759	1 211	68,85
Kravany	893	893	100,00
Lipt. Teplička	2 473	2 473	100,00
Lučivná	967	967	100,00
Mengusovce	708	699	98,73
Mlynica	652	582	89,26
Nová Lesná	1 655	1 655	100,00
Poprad	50 833	50 831	99,99
Spišská Teplica	2 259	2 259	100,00
Spišské Bystré	2 572	2 572	100,00
Spišský Štiavnik	2 952	2 384	80,76
Svit	7 884	7 675	97,35
Štôla	533	533	100,00
Štrba	3 439	3 439	100,00
Šuňava	1 998	1 995	99,85
Švábovce	1 618	1 443	89,18
Tat. Javorina	185	162	87,57
Veľký Slavkov	1 479	1 479	100,00
Vernár	571	571	100,00
Vikartovce	1 892	1 747	92,33
Vydrník	1 298	470	36,21
Vysoké Tatry	3 958	3 856	97,42
Ždiar	1 386	1 183	85,35
Spolu:	104 927	101 260	96,51

RÚVZ: Poprad
Okres: Kežmarok

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov za rok 2021

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Abrahámovce	276	263	95,29
Bušovce	310	0	0
Červený Kláštor	220	220	100,00
Havka	38	0	0
Holumnica	904	574	63,50
Hradisko	96	0	0
Huncovce	3 286	2 359	71,79
Ihľany	1565	1 292	82,56
Javorina (voj. obvod)	0	0	0
Jezersko	76	0	0
Jurské	1 356	0	0
Kežmarok	16 176	16 176	100,00
Krížová Ves	2 320	1 527	65,82
Lechnica	258	258	100,00
Lendak	5 457	4 979	91,24
Ľubica	4 609	4 599	99,78
Majere	117	117	100,00
Malá Franková	186	0	0
Malý Slavkov	1 136	489	43,05
Matiašovce	822	670	81,50
Mlynčeky	718	714	99,44
Osturňa	301	194	64,45
Podhorany	3 154	184	5,83
Rakúsy	3 433	1 810	52,72
Reľov	335	335	100,00
Slovenská Ves	1 881	1 881	100,00
Spišská Belá	6 786	6 786	100,00
Spišská Stará Ves	2 242	2 242	100,00
Spišské Hanušovce	785	785	100,00
Stará Lesná	1 027	1 027	100,00

Stráne pod Tatrami	2 734	2 509	91,77
Toporec	2 025	1 558	76,94
Tvarožná	751	541	71,04
Veľká Franková	327	0	0
Veľká Lomnica	5 146	4 190	81,42
Vlková	898	806	89,76
Vlkovce	479	0	0
Vojňany	310	0	0
Vrbov	1569	1 403	89,42
Výborná	1 345	105	7,81
Zálesie	80	79	98,75
Žakovce	922	759	82,32
Spolu:	76 456	61 431	80,35

RÚVZ: Poprad
Okres: Levoča

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov za rok 2021

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Baldovce	166	166	100,00
Beharovce	161	161	100,00
Bijacovce	963	963	100,00
Brutovce	149	149	100,00
Buglovce	273	0	0
Dlhé Stráže	597	597	100,00
Doľany	802	182	22,69
Domaňovce	929	498	53,61
Dravce	841	500	59,45
Dúbrava	325	325	100,00
Granč - Petrovce	643	638	99,22
Harakovce	61	0	0
Jablonov	991	991	100,00
Klčov	643	0	0
Korytné	86	0	0
Kurimany	370	370	100,00
Levoča	14604	14 452	96,37

Lúčka	124	124	100,00
Nemešany	435	0	0
Nižné Repaše	160	160	100,00
Ofšavica	265	265	100,00
Ordzovany	157	157	100,00
Pavľany	45	45	100,00
Poľanovce	156	156	100,00
Pongrácovce	130	0	0
Spišské Podhradie	3977	3 977	100
Spišský Hrhov	1765	1 615	91,50
Spišský Štvrtok	2535	2 490	98,22
Studenec	506	506	100,00
Torysky	337	337	100,00
Uloža	224	0	0
Vyšné Repaše	88	0	0
Vyšný Slavkov	262	262	100,00
Spolu:	33 770	30 086	89,09

RÚVZ: Poprad

Okres: Poprad

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: Monitoring

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%
Mlynica	1	0	0	0	0	0	0	0
Veľký Slavkov	0	1	1	100,00	1	100,00	0	0
Nová Lesná	0	1	0	0	0	0	0	0
Batizovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Vysoké Tatry	3	9	4	33,33	3	25,00	2	16,67
Gerlachov	1	1	1	50,00	0	0	1	50,00
Šuňava	0	4	0	0	0	0	0	0
Hranovnica	0	1	0	0	0	0	0	0
Liptovská Teplička	0	1	0	0	0	0	0	0
Štrba	0	1	0	0	0	0	0	0
Vernár	0	2	0	0	0	0	0	0
Ždiar	1	0	0	0	0	0	0	0
Tatranská Javorina	0	1	0	0	0	0	0	0
Mengusovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Poprad	1	1	0	0	0	0	0	0
Svit	0	2	0	0	0	0	0	0
Štôla	0	1	0	0	0	0	0	0
Vydrník	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Lučivná	0	1	0	0	0	0	0	0
Spolu:	7	30	7	18,92	4	10,81	4	10,81

RÚVZ: Poprad
Okres: Kežmarok

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: Monitoring

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%
Abrahámovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Červený Kláštor	1	1	0	0	0	0	0	0
Holumnica	0	1	0	0	0	0	0	0
Ihľany	1	0	0	0	0	0	0	0
Kežmarok	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00
Lendak	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Matiašovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Mlynčeky	1	0	1	100,00	0	0	1	100,00
Osturňa	1	0	0	0	0	0	0	0
Podhorany	1	0	0	0	0	0	0	0
Reľov	0	1	0	0	0	0	0	0
Slovenská Ves	0	1	0	0	0	0	0	0
Spišská Belá	0	2	1	50,00	0	0	1	50
Spišská Stará Ves	0	2	2	100,00	2	100,00	0	0
Spišské Hanušovce	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00
Stará Lesná	0	1	0	0	0	0	0	0
Toporec	0	1	1	100,00	1	100,00	0	0
Tvarožná	1	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Lomnica	0	1	0	0	0	0	0	0
Spolu:	6	18	8	33,33	3	12,50	5	20,83

RÚVZ: Poprad
Okres: Levoča

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: Monitoring

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%
Dúbrava	0	1	0	0	0	0	0	0
Levoča	1	7	2	25,00	1	12,50	2	25,00
Baldovce	0	1	1	100,00	0	0	1	100
Dlhé Stráže	1	1	1	50,00	0	0	1	50,00
Doľany	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Granč-Petrovce	1	0	0	0	0	0	0	0
Beharovce	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Jablonov	1	0	0	0	0	0	0	0
Spišské Podhradie	1	2	2	66,67	0	0	2	66,67
Nižné Repaše	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Vyšný Slavkov	0	1	0	0	0	0	0	0
Pavľany	0	1	0	0	0	0	0	0
Brutovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Poľanovce	1	0	1	100,00	0	0	1	100,00
Studenec	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Spišský Hrhov	0	1	0	0	0	0	0	0
Bijacovce	1	0	0	0	0	0	0	0
Domaňovce	0	1	0	0	0	0	0	0
Olšavica	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00
Spolu:	7	22	12	41,38	1	3,45	12	41,38

RÚVZ: Poprad

Okres: Poprad

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: ŠZD

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0	0	0	0	0	0

RÚVZ: Poprad

Okres: Kežmarok

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: ŠZD

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0	0	0	0	0	0

RÚVZ: Poprad

Okres: Levoča

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021 Zdroj údajov: ŠZD

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky			
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%
Baldovce	1	0	0	0	0	0	0
Doľany	1	0	0	0	0	0	0
Spišské Podhradie	3	2	66,67	1	33,33	1	33,33
Studenec	1	0	0	0	0	0	0
Spolu:	6	2	33,33	1	16,67	1	16,67